

Veelgestelde vragen (FAQ) RED III Versnellingsgebieden

Versie 20-02-2025 – dit document wordt regelmatig aangevuld met nieuwe vragen en antwoorden.

Procesvragen

1. Hoe komen gebieden in contact met RED3 versnellen?

Via de mailbox van RED III: red3@minezk.nl

2. Wat schrijft de EU voor als tijdsplanning?

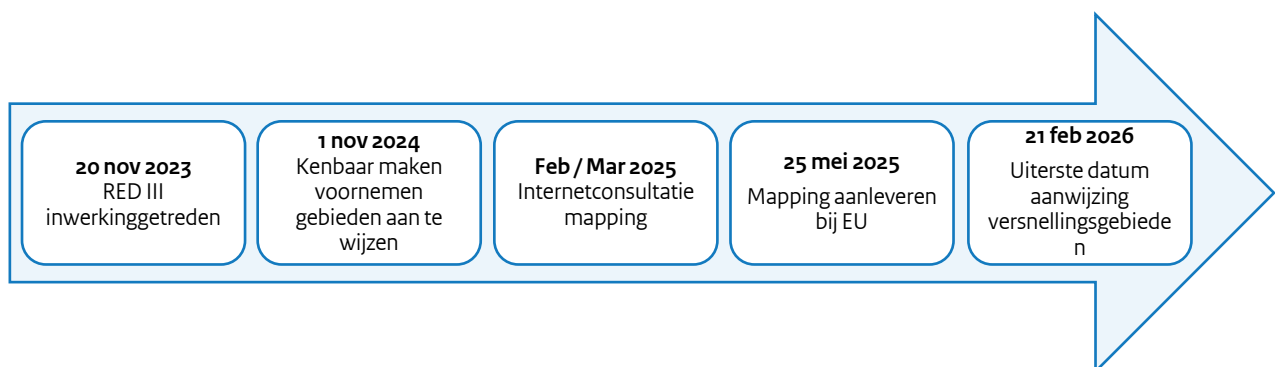
21 mei 2025

- Uiterlijke implementatietermijn richtlijn.
- LS hebben alle gebieden geïnventariseerd, nodig voor hernieuwbare energie.

21 februari 2026

- LS hebben plannen vastgesteld waarin gebieden zijn aangewezen voor de (versnelde) uitrol van hernieuwbare energie.

3. Hoe gaat het proces verder na de selectie van versnellingsgebieden?

20 november 2023 – inwerkingtreding RED III. Een belangrijke vereiste vanuit RED III is een gecoördineerde inventarisatie van de potentiële gebieden, ‘mapping’ genaamd.

1 november 2024 – deadline kenbaar maken van het *voornemen* om gebieden aan te wijzen. Deze gebieden worden meegenomen in de voorselectie van gebieden en locaties (‘mapping’) door KGG.

20 Februari: internetconsultatie over de wetgevingstekst.

Maart 2025 – Internetconsultatie over de ‘mapping’ van versnellingsgebieden. Hiermee wordt de mapping ook openbaar.

25 mei 2025 – (18 maanden na inwerkingtreding RED III) De afgeronde en vastgestelde mapping dient uiterlijk deze dag aangeleverd te worden aan de EU. Dit betekent niet dat deze gebieden ook daadwerkelijk versnelde uitrolgebieden worden. Deze beslissing kunt u nemen tot 21 februari 2026 (zie volgend punt).

21 februari 2026 – (27 maanden na inwerkingtreding RED III) Uiterste datum voor aanwijzing gebieden door bevoegde gezagen. Op dit moment is de definitieve aanlevering bij de EU van de aangewezen gebieden.

Na aanwijzing gebieden

- Uitsluiten van “beschermde” natuur, uitgezonderd al bestaande kunstmatige en bebouwde oppervlakten binnen beschermde natuur (alleen voor categorie A).
- Voorrang voor bebouwde omgeving (meervoudig ruimtegebruik).
- PlanMER uitgevoerd om vast te stellen dat er geen significante milieueffecten zijn (of na mitigatie of compensatie niet). Daarnaast wordt een passende beoordeling gemaakt.
- Specifieke regels voor mitigatie en compensatie zijn opgesteld.
- Keuzes worden openbaar en periodiek geactualiseerd.
- Er vindt in een snelle procedure screening door bevoegd gezag in de vergunningsfase plaats of er toch significante negatieve effecten zijn.
- Promotie en acceptatie door directe of indirecte participatie van de lokale gemeenschap.

4. Is er één moment van aanmelden of volgen er meerdere? Mag er later dan 20 mei 2025 nog ingediend worden voor de mapping?

Voor nu is er één moment van aanmelden voor de mapping. De richtlijn schrijft voor dat de mapping regelmatig geactualiseerd wordt. Hierbij kunnen nieuwe gebieden aangedragen worden. De regelmaat hiervoor is echter nog niet bepaald. We richten ons nu dus nog op de eerste inventarisatie.

5. Worden de gegevens openbaar, zo ja, wanneer?

Ja. De mapping met de gebieden waarvoor het voornemen voor aanwijzen geldt, wordt geconsulteerd via internet voordat deze wordt aangeboden aan de Europese Commissie.

6. Kun je nog terug als gebied? En hoe werkt dat?

Het aanwijzen van gebieden is aanvullend op alle maatregelen die we al nemen om de energietransitie te versnellen. *Het is een optie, geen verplichting.* Ook na het aanwijzen van een gebied als versnellingsgebied kan worden teruggevallen op de reguliere procedures voor projecten.

Vragen over RED III versnellen

7. Wat is het doel/resultaat van RED III?

RED III is onderdeel van het REPowerEU-plan en heeft als doel een snellere uitrol van hernieuwbare energie. Naast klimaatdoelstellingen zijn leveringszekerheid van energie (mede in verband met de gevolgen van de Oekraïne-oorlog) en concurrerend vermogen van de EU belangrijke doelstellingen van RED III. Met de herziening van de richtlijn wordt het doel voor het aandeel hernieuwbare energie verhoogd tot minimaal 42,5% in 2030 voor de EU en 39% voor Nederland. Een onderdeel van RED III betreft het versnellen van procedures rond natuur- en milieuvergunningen.

8. Voor welke vormen van duurzame energie geldt RED3 versnelling (incl. verschil opwek c.q. opslag)

Onder energie uit hernieuwbare bronnen wordt binnen RED III verstaan: energie uit hernieuwbare niet-fossiele bronnen, namelijk windenergie, zonne-energie (thermische zonne-energie en fotovoltaïsche energie) en geothermische energie, osmose-energie,

omgevingsenergie, getijdenenergie, golfslagenergie en andere energie uit oceanen, waterkracht, en energie uit biomassa, stortgas, gas van rioolzuiveringsinstallaties en biogas.

9. Wat is de ambitie van Nederland?

In de [Kamerbrief van 7 juni](#) staat deze tabel opgenomen:

Tabel 1 Overzicht REDIII-doelstellingen en doelbereik KEV-2023

REDIII-doelstelling	Doelbereik KEV-analyse 2023
Bindend	
Nationaal aandeel van 39% hernieuwbare energie in het totale verbruik in 2030. 42,5% is bindend op EU niveau.	[32%–42%]
Hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong (RNFBO) zijn tenminste verantwoordelijk voor 42% in 2030 (en 60% in 2035) van de gebruikte waterstof in de industrie	[33%–49%]
Gecombineerd doel van 5,5% voor geavanceerde biobrandstoffen en RNFBO's in 2030, met een minimum van 1% voor RNFBO's	Haalbaar
14% reductie van broeikasgasintensiteit in transport door gebruik van hernieuwbare energie	Haalbaar
Verhoging van 0,8%-punt per jaar op nationaal niveau tot 2026 en 1,1%-punt van 2026 tot 2030 van het aandeel hernieuwbare warmte en koude	[0,9%-punt–1,6%-punt]
Streefcijfers	
5% innovatieve technieken 5% van totale geïnstalleerde nieuwe capaciteit	Niet bepaald
1,2% gebruik RNFBO's in scheepvaartsector in 2030	Niet bepaald
Jaarlijkse stijging van 1,6%-punt van gebruik van hernieuwbare energie in industrie	[0,6%-punt–1,3%-punt]
Indicatief streefcijfer van een minimum aandeel van 49% hernieuwbare energie in de gebouwde omgeving op EU-niveau in 2030	[41–49%]
Indicatieve top-up van 1,1 procentpunt per jaar tussen 2021–2025 en 0,8 procentpunt tussen 2026–2030 voor groei aandeel hernieuwbare warmte en koude	Niet haalbaar
Drie transnationale projecten	Haalbaar

10. In welke gevallen is een (groene) waterstof productielocatie MER-plichtig?

Voor activiteiten die niet in [bijlage V van het Omgevingsbesluit](#) staan, geldt geen rechtstreekse projectMER-plicht. Er kan echter wel sprake zijn van een planMER-plicht. Wanneer voor een dergelijke activiteit een programma of een plan (zoals een omgevingsplan) wordt vastgesteld waarvoor een Passende beoordeling nodig is, dan geldt er ook een planMER-plicht. NB Ook de voorkeursbeslissing (onderdeel van de projectprocedure) kan via deze route planMER-plichtig zijn.

11. Hoe kun je de eis dat een gebied moet bijdragen aan transitie of opslag ‘hard’ maken – meten?

Het gebied is nodig voor de inzet van hernieuwbare energie en bijbehorende opslag en infrastructuur voor de nationale bijdragen aan het algemene streefcijfer van de EU. Er geldt geen minimum of maximum grootte.

12. Hoeveel gebieden kun je aanleveren? Of kunnen er meerdere gebieden aangeleverd worden?

In een versnellingsgebied kunnen één of meerdere initiatieven zitten. Het gaat dus nadrukkelijk om een *gebied*, niet per sé een individueel initiatief. Het is wel mogelijk dat het om één initiatief gaat. Er kunnen ook meerdere gebieden aangewezen worden.

Per gebied moet een planMER worden gemaakt. Des te groter je gebied, des te meer projecten/initiatieven erin, des te complexer de planMER en bijhorende maatregelen worden. RED III vereist een planMER en een passende beoordeling met voldoende diepgang om de screening te doorstaan – elementen uit de projectMER-fase wordt als het ware naar voren gehaald.

13. Wat zijn de kaders voor de selectie die aan gebieden worden gesteld? Waar moeten gebieden aan voldoen?

Het gebied is nodig voor de inzet van hernieuwbare energie en bijbehorende opslag en infrastructuur voor de nationale bijdragen aan het algemene streefcijfer van de EU. Er geldt geen minimum of maximum grootte (maar hoe groter het gebied, des te complexer de planMER waarschijnlijk is). Het gebied kan op land of in zee liggen. Het is mogelijk om een groter gebied op te nemen in de mapping en een gedeelte hiervan (in een later stadium) aan te wijzen als versnellingsgebied.

Zie ook antwoord op vraag 12 (hoeveel gebieden aanleveren).

Voor de **versnelde uitrolgebieden** voor opwek en opslag gelden de volgende vereisten:

- Er is een “mapping” geweest van de totale opgave.
- Uitsluiten van Natura 2000-gebieden, uitgezonderd al kunstmatige en bebouwde oppervlakten binnen beschermde natuur (alleen voor categorie A).
- Voorrang voor bebouwde omgeving (meervoudig ruimtegebruik).
- PlanMER uitgevoerd om vaststellen dat er geen significante milieueffecten zijn (of na mitigatie of compensatie niet).
- Specifieke regels voor mitigatie en compensatie opgesteld.
- Er zijn geen negatieve milieu-effecten in het buitenland.
- Keuzes worden openbaar en periodiek geactualiseerd.
- Er vindt screening door bevoegd gezag in vergunningsfase plaats of er toch significante negatieve effecten zijn.
- Promotie acceptatie door directe of indirecte participatie van de lokale gemeenschap.

Voor **energie-infrastructuur en opslag** gelden de volgende specifieke voorwaarden:

- Zij zijn nodig om klimaat en energiedoelstellingen te halen.
- Indien er geen redelijke alternatieven zijn, is het wel mogelijk om beschermde natuur te doorkruisen.

- Ook mogelijk voor projecten waar een planMER al is uitgevoerd voor de datum van invoering van deze richtlijn.

14. Zijn er voorbeelden in bijv. Duitsland of anders die voor NL als voorbeeld kunnen dienen als zijnde best practices?

Nederland is uniek in haar wetgeving (Omgevingswet). Uiteraard houdt het Ministerie van KGG in de gaten hoe andere lidstaten omgaan met de implementatie. Zo heeft Denemarken de richtlijn al geïmplementeerd.

15. Welke winst valt er te behalen voor de RES en CES?

De mogelijke winst verschilt per geval. De winst is dat er geen projectMER meer nodig is voor alle projecten in een gebied, als er voor dat gebied al een planMER is gedaan. Dan is alleen nog een snelle screening per project nodig. De planMER en passende beoordeling moeten dan uitgebreider zijn dan ze normaal zouden zijn, zodat bij de screening geen significante effecten blijken.

Voor projecten met significante natuur- of milieueffecten is het mogelijk om financiële compensatie te doen, naast de fysieke compensatie die nu al mogelijk is via de ADC-toets.

16. Waar moet het PlanMER aan voldoen, zodat bij realisatie van de geothermiebronnen de versnelde procedure kan worden gevolgd?

In de PlanMER wordt meer detail gevraagd zodat in een later stadium de projectMER niet meer hoeft te gebeuren.

17. Hoe zit het met natura2000 en beschermde gebieden of habitattypen?

Zie ook vraag 13 (kaders voor gebieden). Natura2000 gebieden worden uitgesloten voor projecten gericht op de opwek van hernieuwbare energie (behalve bebouwde omgeving binnen deze gebieden). Voor infrastructuur die benodigd is voor hernieuwbare energie kunnen deze gebieden wel meegenomen worden. Er zal dan wel aangetoond moeten worden dat er geen alternatief is en dat er mitigerende maatregelen of compensatie getroffen worden als er negatieve effecten zijn voor natuur of milieu.

18. Hoe werkt het met de financiële compensatie?

Als bij de screening blijkt dat er toch significante effecten zijn die niet gemitigeerd kunnen worden en waarvoor fysieke compensatie geen oplossing biedt, dan biedt REDIII de mogelijkheid financieel te compenseren. Dit geldt voor wind- en zonprojecten en voor infrastructuur voor hernieuwbare elektriciteit. De te volgen methodiek voor de financiële compensatie wordt nog onderzocht.

19. Zullen specifieke aanlandingsgebieden die worden onderzocht in het programma VAWOZ ook worden meegenomen in de mapping/inventarisatie van RED III?

Er is geen intentie om in de programma besluitvorming een versnellingsgebied aan te wijzen, en dus een planMER te maken dat voldoet aan de RED III werkwijze. Omdat dit planMER-proces al in gang was gezet voordat RED III in beeld was, en de vereisten te ingrijpend zijn om in een lopend proces op te nemen. Maar dat RED III bij vervolg besluitvorming over aanlandingen nog wel relevant kan zijn. Daarvoor is meer duidelijkheid nodig over de toepasbaarheid en meerwaarde in die vervolgtrajecten.

20. Is het mogelijk om eerst het deelgebied aan te wijzen en later de volledige scope?

Om aangewezen te kunnen worden als versnellingsgebied moet, volgens de richtlijn, eerst een mapping worden uitgewerkt. Een subset van alle gebieden in de mapping kan later worden aangewezen als versnellingsgebied. Het is wel mogelijk om een groter gebied op te nemen in de mapping en een gedeelte hiervan (in een later stadium) aan te wijzen als versnellingsgebied. Het antwoord is dus andersom: eerst een groter gebied aanwijzen voor de mapping, daarna het kleinere gebied voor het versnellingsgebied.

21. Kunnen wij alleen projecten aandragen waar wij het bevoegde gezag voor zijn, of kunnen wij ook projecten aandragen waarvan bekend is dat het Rijk of een gemeente het bevoegd gezag is? Bijv. VAWOZ, 380 KV naar Noord-Holland Noord etc.

De volgende programma's zijn opgenomen in de mapping:

- Nationale Omgevingsvisie
- Nationaal Plan Energiesysteem
- Ontwerp Programma Energie Hoofdstructuur
- Programma Noordzee
- Cluster Energie Strategieën
- Structuurvisie buisleidingen
- Opwek Energie op Rijksvastgoed
- Nationaal Programma Regionale Energie Strategieën
- Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat

Voor alle nieuw te starten plan-MER-procedures voor hernieuwbare energie waar het ministerie opdrachtgever is, is besloten om de mogelijkheid om conform RED III te werken altijd te verkennen.

22. Kunnen wij ook waterstofprojecten aandragen die door marktpartijen worden uitgevoerd (elektrolyse fabrieken, regionale waterstofnetwerken ed)?

Het gaat om het aandragen van gebieden waar projecten plaats gaan vinden. Dat aandragen gebeurt door het bevoegd gezag. Het project uitvoeren gebeurt door een projectontwikkelaar (doorgaans een marktpartij).

23. Betekent dit nu dat wanneer een gemeentelijk warmteprogramma uitgaat van bovengemeentelijke warmtenetten voor wijken met als bron geothermie en restwarmte, dat dergelijke wijken dan kunnen worden gekenmerkt als “versnellingsgebieden”? En zo ja betekent dit dan dat gemeenten de warmteprogramma's die nog moeten worden opgesteld (voor eind 2026) alvast moeten aanmelden? Wanneer geldt dit voor bodemenergiesystemen (i.v.m. onttrekken grondwater)?

Ja, deze kunnen aangewezen worden als versnellingsgebied – aan de hand van een planMER. REDIII kan meerwaarde hebben voor gebieden met projecten die projectMER plichtig zijn (projectMER kan immers vervangen worden door een snelle screening). Het is dus van belang bij het aanwijzen van versnellingsgebieden voor ogen te houden welke meerwaarde van RED III beoogd wordt.

- 24. Alleen het bevoegd gezag kan indienen. Geldt dit voor waar het bevoegd gezag officieel ligt volgens de wet, of zijn partijen die bevoegd gezag overgedragen hebben gekregen degenen die moeten indienen?**

Kan allebei, in goed overleg. Het bevoegd gezag voert de planMER uit en later ook de screening.

- 25. Klopt het dat wat nu wordt ingediend kan altijd nog worden teruggetrokken, maar dat het niet mogelijk is om na 1 november nog projecten toe te voegen? En hoe correspondeert deze voorwaarde met het (in de achtergrondinfo benoemde) langdurige karakter van REDIII?**

De mapping dient periodiek herzien te worden, maar er is nog niet bepaald met welke periode dit zal gebeuren. De mapping is overigens vrij 'ruim', dankzij de toevoeging van diverse nationale en regionale programma's. Versnellingsgebieden die later aangedragen worden, vallen waarschijnlijk als subset binnen een gebied dat al onderdeel is van de mapping.

- 26. Gesteld dat we in deze procedure gebieden kunnen aanwijzen, hoe zit het dan met toekomstige ontwikkelingen? Voorbeeld: er zijn nog bedrijventerreinen in de beleidsontwikkeling, maar die zijn nog niet concreet en er is ook nog niet uitgemaakt wie bevoegd gezag wordt; kunnen die in latere fase, als ze wel concreet zijn, alsnog worden opgevoerd?**

Zie antwoord op vraag 25.

- 27. Het is nog niet duidelijk of en in welke mate een zorgvuldig participatieproces wordt geschaad door de versnelling. Wat is de visie van het ministerie hierop?**

REDIII biedt een kans om klimaatdoelen zelf te bereiken maar is geen verplichting. PlanMER is uitgebreider op projectMER niveau en daardoor is zorgvuldigheid gewaarborgd. Het idee dat versnelling onzorgvuldig is gaat dus niet op.

- 28. Wat is de daadwerkelijke versnelling in deze procedure als je hem vergelijkt met een projectbesluit/projectprocedure? Daarin zit ook al een optie tot versnelling via anders omgaan met planMER.**

Deze inschatting verschilt per project. Het is mogelijk dat de uitgebreidere planMER zo complex wordt, met meerdere varianten, dat er juist vertraging optreedt. Zie ook het document 'Meerwaarde REDIII-versnellen'.

- 29. Is het mogelijk om uitstel te krijgen tot in ieder geval 1 november 2024 voor het aangeven van versnellingsgebieden?**

Ja. De deadline is verschoven naar 1 november 2024.

- 30. Stel dat bepaalde gebieden (programma's) worden aangedragen voor RED III, en op enig moment komt er een wijziging van bevoegd gezag (bijvoorbeeld van gemeente naar provincie of visa versa), blijft dat de status in RED III hetzelfde voor het gebied of komt de status te vervallen?**

Het gebied blijft dan onderdeel van de mapping en de status vervalt dus niet.

Vragen over internetconsultatie

- 31. Hoe kan je feedback indienen tijdens de internetconsultatie?**

Iedereen kan feedback direct indienen via het daarvoor bestemde internetconsultatieplatform (overheid.nl). Hier kunnen opmerkingen, suggesties en aanvullende gegevens over de aangedragen gebieden worden gedeeld.

32. Worden de resultaten van de internetconsultatie openbaar gemaakt?

Ja, na afloop van de consultatie worden de verzamelde reacties en de verwerkte resultaten openbaar gemaakt. Dit draagt bij aan de transparantie van het proces en ondersteunt een zorgvuldig vervolgtraject bij de uiteindelijke aanwijzing van versnellingsgebieden.

33. Hoe worden de resultaten van de internetconsultatie verwerkt?

De feedback uit de internetconsultatie wordt zorgvuldig geanalyseerd en geïntegreerd in de volgende versie wanneer de wetgeving richting de Raad van State en Tweede Kamer gaat.

34. Kan een belanghebbende meerdere keren reageren tijdens de internetconsultatie?

Ja, belanghebbenden kunnen gedurende de gehele consultatieperiode meerdere reacties indienen. Het is belangrijk dat alle relevante informatie en eventuele aanvullingen duidelijk worden vermeld, zodat een zo volledig mogelijk beeld ontstaat van het potentiële versnellingsgebied.

36. Waar gaat deze internetconsultatie over?

De internetconsultatie gaat over het wetsvoorstel voor de implementatie van REDIII. Dit voorstel beschrijft onder andere hoe en onder welke voorwaarden de minister van Klimaat en Groene Groei versnellingsgebieden kan aanwijzen. Op een later moment zal de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) ter consultatie gebracht worden. Met deze AMvB wordt verder invulling gegeven aan de kaders die het wetsvoorstel stelt.

37. Wat wordt er niet geconsulteerd?

De consultatie betreft niet de aanwijzing van specifieke versnellingsgebieden. Ook de consultatie van de gecoördineerde inventarisatie van geschikte gebieden ('mapping') en van de AMvB volgt op een later moment.

38. Hoelang duurt de internetconsultatie?

De internetconsultatie over het wetsvoorstel loopt van 20 februari t/m 20 maart 2025.